

ΧΡΥΣΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΟΜΗΡΟΥ 34 - Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟ 141 21

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΧΡΥΣΙΩΤΩΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ " Η ΠΑΝΑΓΙΑ "

Περίοδος Β'

Ετος 3^ο

Αριθμός Φύλλου 13

Β' ΤΡΙΜΗΝΟ 1998

ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΧΡΥΣΩΣ

Η Κοινότητα Χρύσως είναι μια από τις αρχαιότερες της Ευρυτανίας με άφθονο ιστορικό υλικό και πάμπολλα εναπομείναντα μνημεία που μαρτυρούν όχι μόνο την παλαιότητα αλλά και την πρόοδο μέσα στους αιώνες που πέρασαν.

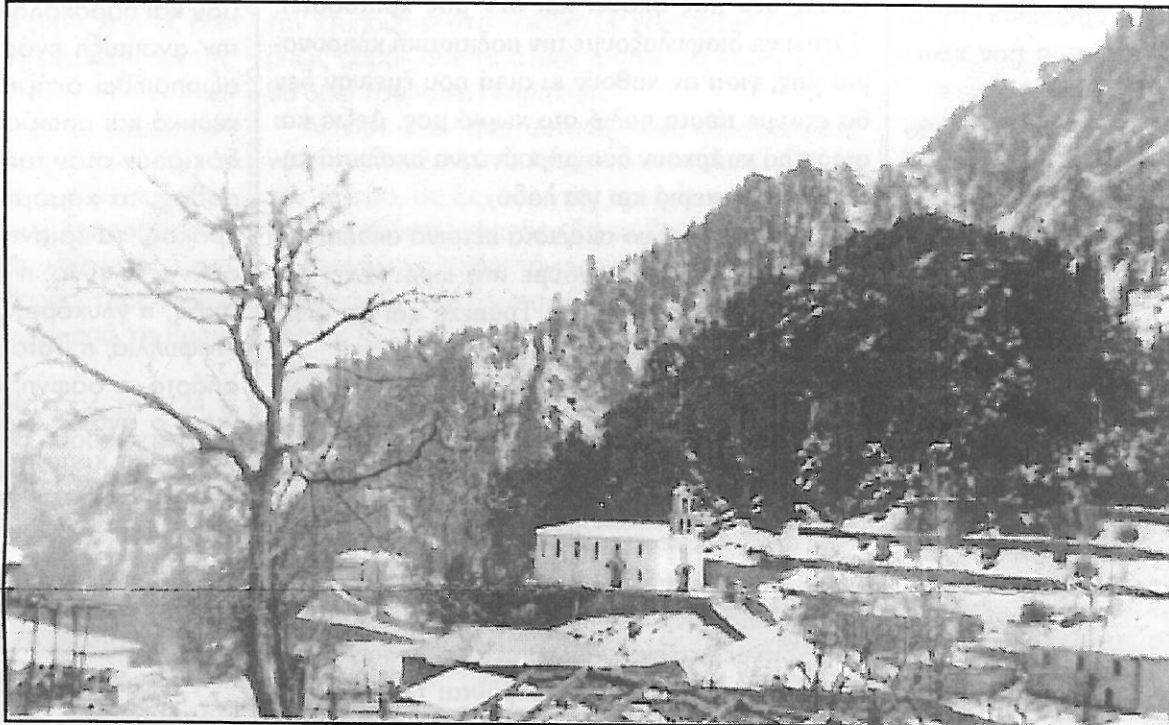
Δεν θα αναφέρουμε την ιστορία του χωριού αλλά θα περιγράψουμε μια-μιά τις εκκλησίες που σώζονται σήμερα.

ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Στο λόφο Πυργάκι που δεσπόζει του χωριού, είναι η ακρόπολη του και στους πρόποδες είναι κτισμένη η Κοίμηση της Θεοτόκου. Οι πρόποδες του λόφου φιλοξενούν άλλες τρεις εκκλησίες εν ενεργεία και μια κατεστραμμένη. Είναι λόφος ιερός αφού λέγεται ότι στην κορυφή ήταν μια μικρή εκκλησία στη μνήμη του Αγίου Κων/νου και Ελένης.

Εκεί λοιπόν στην περίοπτη θέση του λόφου και απέναντι ακριβώς του πυκνοκατοικημένου χωριού κάθεται σαν άσπρο περιστέρι η Παναγιά που είναι η μητρόπολη του χωριού.

Το άσπρο της χρώμα μέσα στο πράσινο φόντο και τον μικρό κατακόρυφο λόφο σαν Κορώνα της δίνουν μια μεγαλοπρέπεια εξαιρετική. Δεσπόζει σ' όλες τις άλλες εκκλησίες κι αγναντεύει και προστατεύει όλο το χωριό. Από όποιο μέρος κι αν κοιτάξεις την έχεις απέναντί σου. Σκέπη όλου του χωριού

και των κατοίκων.

Αριστερά της βρίσκεται ο Άγιος Γεώργιος και το νεκροταφείο και δεξιά της τα ερείπια του Αγίου Χαράλαμπους και λίγο πιο κάτω στους πρόποδες ο Άγιος Νικόλαος και η Αγία Παρασκευή.

Όλες μαζί αποτελούν ένα σύμπλεγμα και πάνω τους στέκεται ο κατακόρυφος λόφος του Πυργάκι παρακολουθώντας τη ζωή και τη δράση του χωριού.

Αλλά ήρθε η ώρα να ασχοληθούμε με το ναό της Παναγίας.

Άγνωστο πότε έγινε το κτίσμα. Οι τοίχοι είναι κτι-

σμένοι κατά το βυζαντινό αφού κάθε σειρά πέτρας έχει ανάμεσα πλάκες τούβλο. Το δε ιερό δεν είναι στρόγγυλο αλλά τραπέζιο το οποίο φέρει σκαλιστό πέτρινο τόξο καθώς και η προσκομιδή και το άλλο κύκλωμα είναι πραγματικά ωραίο σχέδιο και αρίστης τέχνης.

Είναι βασιλικού ρυθμού και φέρει και πλάγια τοξωτές χαμηλές πόρτες οι οποίες αργότερα κλείστηκαν σε κάποια επισκευή.

Είναι σκεπασμένη με κεραμίδια που έβγαίνουν στο χωριό στη θέση Κάμπος-Κεραμιδαριό. Έχει μεγάλο ύψος και φέρει προς στην πλευρά του χωριού τοξωτά μεγάλα παράθυρα. Παλαιότερα ήταν μικρότερα ως προς το μήκος.

συνέχεια στη σελ. 2

ΤΟ ΤΕΜΠΛΟ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Σας υπενθυμίζουμε ότι ο Σύλλογός μας έχει ανοίξει λογαριασμό για την συγκέντρωση χρημάτων προκειμένου να διατεθούν για την αναπαλαίωση και σωτηρία του αξιόλογου τείμπλου της Παναγίας, το οποίο κατασκευάστηκε το 1732 και κινδυνεύει να καταστραφεί γιατί απαιτούνται για την αναπαλαίωσή του 2.500.000.

Ο Αριθμός λογαριασμού είναι:
Εμπορική Τράπεζα 013/40-576-479
Μέχρι σήμερα 30-05-98 έχει συγκεντρωθεί το ποσό των 1.700.00 δραχμών.

Περιμένουμε και την δική σου οικονομική ενίσχυση για να καταφέρουμε να διατηρήσουμε αυτό το αξιόλογο μνημείο του χωριού μας.

ΓΙΑ ΝΑ ΣΩΘΕΙ Η ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ ΠΗΓΗ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ ΤΑ ΒΟΤΑΝΑ

43 χρόνια συμπληρώνονται φέτος από τότε που ιδρύθηκε η Π.Ε. από έγκριτους Ευρυτάνες με επικεφαλής τον αείμνηστο Ανδρέα Πουρνάρα και συνεχίζει ακούραστα τη δημιουργική της πορεία με πολιτιστικές και κοινωνικές πρωτοβουλίες παρά τις αντίξοες πολλές φορές συνθήκες. Η φτωχή μας Ευρυτανία με τους περήφανους κατοίκους της έχει υποφέρει πολλά δεινά. Ο πόλεμος, η κατοχή, ο εμφύλιος και κυρίως το ξερίζωμα πολλών νέων παιδιών για τις μεγαλουπόλεις του εσωτερικού και του εξωτερικού, για μια καλύτερη τύχη, έδωσε τη χαριστική βολή στην πρόοδο και προκοπή της Ευρυτανίας, γιατί έχασε το εργατικό δυναμικό της και μένουν δυστυχώς ανεκμετάλλετες οι πλουτοπαραγωγικές πηγές της. Δεν αμφισβητεί κανένας ότι τις τελευταίες δεκαετίες σημειώθηκαν αρκετά θετικά βήματα σε ορισμένους τομείς, αλλά και πολλά ακόμη υπολείπονται. Όμως η συγκράτηση του Ευρυτανικού αγροτικού πληθυσμού στον τόπο είναι μεγάλη εθνική ανάγκη και περισσότερο από κάθε άλλη φορά σήμερα, που απειλείται ακόμη και η κατάργηση του Νομού μας.

Ο τόπος μας δεν προσφέρει μόνο για την ανάπτυξη της υλοτομίας, της κτηνοτροφίας, του τουρισμού,

συνέχεια στη σελ. 2

ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΧΡΥΣΩΣ

Στην αυλή της υπήρχε σκεπαστό με χοντρά δευτρικό πάτερα και σκεπασμένο με κεραμίδια.

Το 1930 έγινε η καταδάφιση του εξωτερικού της σκεπαστού και επεκτάθη ως προς το μήκος, περίπου στα δεκαεπτά μέτρα.

Κτίστηκε επί της δυτικής εισόδου πάνω στον τοίχο της εκκλησίας μαζί με την επέκταση πέτρινο σκαλιστό καμπαναριό με τρεις θέσεις για καμπάνες. Σήμερα θα το δούμε μόνο σε φωτογραφίες γιατί οι σεισμοί του 1966 το κλώνισαν και καταδεφίστηκε για να γίνει στην αυλή καινούργιο που αντέχει σήμερα.

Έχει δυο εισόδους μια πλάγια και μια δυτικά οι οποίες έχουν κορνίζες πλατιές με σκαλιστές πέτρες τοξωτές.

Έχει αρκετά μεγάλη αυλή, μια θρύση και κάγγελα στο κάτω μέρος για προστασία να μην πέσει κανείς καθώς και σκαλιστή αυλόπορτα.

Από την αυλή της εκκλησίας μπορείτε να δεις το χωριό και να μετρήσεις ακόμη και τα σπίτια.

Είναι όμως καιρός να μπούμε και στο εσωτερικό της.

Μπαίνοντας από την πλάγια πόρτα, αφού περάσουμε ένα μικρό ξύλινο κωλ με τζάμια χρωματιστά στο διαχωριστικό του, φθάνουμε μπροστά στο παγκάρι με τους επιτρόπους.

Παίρνοντας το κερί μας στρεφόμεθα αριστερά όπου υπάρχουν δυο μεγάλα μπρούντζινα μανάλια και στη συνέχεια δυο προσκυνητάρια ξύλινα, σκαλιστά, παλαιά, που στο ένα είναι η εικόνα της κοιμήσεως της Θεοτόκου και στο άλλο ο Άγιος Σεραφείμ Κορώνας.

Αριστερά και δεξιά υπάρχει περιστύλιο χωρίς οι κολώνες να φθάνουν στο ταβάνι και ανάμεσά τους στασιδία και στο μεν αριστερό θέσεις για τα εξαπτέρυγα, δεξιά κρέμεται ο χρυσοκέντητος επιτάφιος μέσα σε σκαλιστή ξύλινη θήκη. Τον επιτάφιο ένα αληθινό αριστούργημα, τον έφεραν από την Πόλη χωριανοί, Χρυσιώτες. Είναι σε βελούδο, χρυσοκέντητος και το ιερό σώμα του Χρυστού και οι κεφαλές είναι ζωγραφισμένες κοκάλινες. Το μήκος του είναι δυο περίπου μέτρα και το πλάτος ένα.

Δεξιά και αριστερά στον τοίχο είναι στασιδία παλιά και σε ένα μέρος πίσω από το αριστερό προσκυνητάρι, ξύλινος άμβωνας. Προχωρώντας βλέπουμε το σκαλιστό ξύλινο δεσποτικό και δίπλα και απέναντι τα αναλόγια των ψαλμών. Είναι υπερυψωμένα καγκελιόφρακτα. Και τώρα κοιτάζουμε με θαυμασμό το ξυλόγλυπτο χρυσό τέμπλο μήκος οκτώ και ύψος πέντε μέτρα, χωρίς το σταυρό. Εδώ μένει κανείς κατάπληκτος από την υψηλή τέχνη του σκαλιστή, αλλά και του ζωγράφου, γιατί πολλές εικόνες είναι ζωγραφισμένες καθώς και ο σταυρός, ακίνητες χωρίς να βγαίνουν. Μόνο η πρώτη σειρά

είναι κινητές και οι μεγάλες του τέμπλου. Οι μεγάλες του τέμπλου πρέπει να προϋπήρχαν, φέρουν επιγραφή του 1530 και το τέμπλο έχει σκαλιστή επιγραφή του 1732 με ελληνικά και αραβικά πάνω από την ωραία πύλη και την αριστερά είσοδο.

Κάτω από το σταυρό είναι σκαλιστά δυο φίδια, έχει δε πολλές παραστάσεις, κλήματα, σταφύλια, πουλιά κ.λ.π.

Είναι πραγματικό αριστούργημα όχι μόνο για θαυμασμό αλλά και για διατήρηση. Μην ξεχνάτε όλοι σας την παράκληση των Συμβουλίων, εκκλησιαστικού, κοινοτικού και Συλλόγου Χρυσιωτών και τον αριθμό της τράπεζας για να μπορέσουμε όλοι μαζί από το υστέρημά μας να διατηρήσουμε αυτή την κληρονομιά μας που έχει μείνει ακόμα, αφού κανείς δεν μας ακούει και δεν μας χρηματοδοτεί. Πρέπει να διαφυλάξουμε την πολιτιστική κληρονομιά μας, γιατί αν χαθούν κι αυτά που έμειναν δεν θα έχουμε τίποτα παλιό στο χωριό μας. Δεξιά και αριστερά υπάρχουν δυο μπρούντζινα σκαλιστά κηροπήγια για κεριά και για λάδι.

Ανεβαίνοντας δυο σκαλιστά πέτρινα σκαλιά και ένα μικρό σολέα μπαίνουμε στο ιερό. Έχει την προσκομιστή και την Αγία Τράπεζα και ότι άλλο μπορείτε να δεις στο Άγιο βήμα.

Το δάπεδο κάτω της εκκλησίας είναι με σκαλιστές τετράγωνες πλάκες λείες και στη μέση είναι σκαλιστός ο δικέφαλος αετός και λίγο μπροστά ένα περιστέρι.

Αν σηκώσουμε τα μάτια μας προς τα επάνω θα δούμε ένα ξύλινο ταβάνι, κατεβατό στον κυρίως ναό με κορνίζες και λούκια χρωματισμένο κατάλληλα. Στη μέση η εικόνα του παντοκράτορα και στις γωνίες των αποσπόμενων. Κρέμονται τρεις ωραίοι πολυέλαιοι, το επακάντηλο και τα καντήλια στο τέμπλο.

Στρεφόμενοι προς τα πίσω βλέπουμε το γυναικονίκη που είναι υπερυψωμένος κατά δυο σκαλιά με ξύλινο πάτωμα και φράκτη ενάμιση μέτρο και μια σκάλα που ανεβάζει πάνω.

Το πάνω μέρος είναι ξύλινο, το καγκελιόφρακτο μπροστά δεν είναι ίσιο, αλλά αρχίζει σε στρόγγυλο και καταλήγει σε ίσιο για να τοποθετηθεί εκεί ο δικέφαλος ξύλινος αετός.

Είναι όλα τα κάγκελα σκαλιστά, βαμμένα με διάφορα χρώματα και αποτελεί τον εξώστη που ανεβαίνουν οι γυναίκες στις γιορτές.

Εδώ τελειώσαμε την περιγραφή μέσα και έξω και ελπίζω να ζωντάνεψα τα περιγραφόμενα και για μας και για κείνους που δεν έχουν δει το ναό μας.

Το πανηγύρι γίνεται στις 15 Αυγούστου.

Η Παναγιά ως βοηθά όλους τους χωριανούς και όλους όσους την επισκέπονται.

ΧΑΡΑΛ. ΜΠΕΤΧΑΒΑΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΣΩΘΕΙ Η ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ ΠΗΓΗ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ ΤΑ ΒΟΤΑΝΑ

της χειροτεχνίας, της υφαντικής, της ξυλογλυπτικής, χρειάζεται, εκτός από τους αρχαιολογικούς θησαυρούς που κρύβει μέσα της, να εξερευνηθεί και ο ορυκτός πλούτος. Ο αείμνηστος καθηγητής της ορυκτολογίας και γεωλογίας Γ. Γεωργαλάς σε άρθρο του στην εγκυκλοπαίδεια «Πυρσού» αναφέρει ότι τα κοιτάσματά της είναι σημαντικά. Και αν οι εκάστοτε κυβερνήσεις έδειχναν κάποιο ενδιαφέρον με την ίδρυση ενός σταθμού έρευνας των κοιτασμάτων με τις νέες μεθόδους, αυτό θα ήταν πηγή ζωής για τους Ευρυτάνες.

Η Π.Ε. που διαρκώς βρίσκεται στην καρδιά των γεγονότων και των προβλημάτων του Νομού και παρακολουθεί τις εξελίξεις θα στηρίξει την ανάπτυξη ενός νέου κλάδου, που δεν έχει αξιοποιηθεί ακόμη αποδοτικά, είναι τα φαρμακευτικά και αρωματικά βότανα που ευτυχώς ευδοκούν στον τόπο μας όπως: η ρίγανη, ο μάραθος, το χαμομήλι, το τσαϊ, ο γλυκάνισος, ο κρόκος, τα τριαντάφυλλα, η αγριάδα, η παπαρούνα, το τίλιο, η μολόχα, ο βασιλικός, ο δυόσμος, η γλυκέρριζα, η τσουκνίδα, η αγριοτριανταφυλλιά, η βατομουριά, το δενδρολίβανο, το σπάρτο, η δάφνη, η λεβάντα, το σαλέπι, οι μέντες, ο άνθιος, ζαμπούκος και τόσα άλλα. Τα βότανα τα χρησιμοποίησε ο άνθρωπος από τότε που φάνηκε στη γη και εξακολουθούν να είναι αναντικατάστατα και να χρησιμοποιούνται αυτά τα ίδια σαν φάρμακα ή για την παρασκευή άλλων φαρμάκων. Ένας Γερμανοελβετός γιατρός του 16^{ου} αιώνα, ο Παράκελσος που ασχολήθηκε με τη χημεία και τα βότανα αναφέρει χαρακτηριστικά

*«Όλα τα βουνά και οι λόφοι
όλα τα λειβάδια και τα λαγκάδια
είναι φαρμακεία του Θεού».*

Η εκμετάλλευση των φαρμακευτικών και των αρωματικών αυτών φυτών θα είναι μια διαρκής πηγή πλούτου, γιατί θα αυξήσει το φτωχό εισόδημα του αγρότη και θα ανοίξει ένα μεγάλο εθνικό πόρο, αφού η χώρα μας θα εξοικονομήσει σεβαστό ποσό συναλλάγματος, που τώρα διαθέτει για την εισαγωγή των φυτών από άλλες χώρες.

Ελπίζουμε ότι οι Κρατικές υπηρεσίες, οι συνεταιρισμοί, η Αγροτική Τράπεζα και άλλοι συναρμόδιοι φορείς θα στηρίζουν την προσπάθεια.

Σχετικές οδηγίες θα δοθούν από ειδικευμένα στον τομέα αυτόν άτομα, και θα κυκλοφορήσουν και σχετικά προγράμματα για τον τρόπο συλλογής των βοτάνων, για τον τρόπο αποξήρανσης και συσκευασίας, γιατί και τα τρία αυτά έχουν άμεση σχέση, με την ποιότητα και την εμπορική αξία του προϊόντος. Αισιόδοξο είναι

 ΠΡΑΤΗΡΙΟ
ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ
Θωράς Χορρόβας
2ο ΧΛΜ. ΕΠ. ΟΔΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ-ΠΡΟΥΣΟΥ
ΤΗΛ.: 22.298 - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

ΕΥΛΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
ΕΠΙΠΛΑ ΚΟΥΖΙΝΑΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΜΑΝΤΗΣ
ΝΕΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ ΛΑΜΙΑΣ
ΤΗΛ. (0231) 34146 - 29372

ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΕΤΧΑΒΑΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ - ΒΑΡ
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΟ: Αγ. Παρασκευής 40 - Περιστερί
Τηλ.: 5712740-5720373-5745010-5758811
Fax: 5750590 - Telex: 214249 SECA GR
ΥΠΟ/ΜΑ: Στουρνάρη 67 - Αθήνα - Τηλ.: 5236962

συνέχεια από σελ. 2

το μήνυμα από την ΕΟΚ που χρηματοδοτεί αυτό το πρόγραμμα.

Χρειάζεται να φυσήξει νέος άνεμος δημιουργίας για να αξιοποιήσουμε όσο το δυνατόν αποδοτικότερα αυτά που πλουσιοπάροχα χάρισε η φύση στον τόπο μας και ας είναι αυτό το βασικό κίνητρο για τη νέα εξόρμηση στον νομό μας.

Η ομάδα γιατρών κοινωνικής αλληλεγγύης της Π.Ε., που με συχνές επισκέψεις στα μακρινά χωριά της Ευρυτανίας σώζει ζωές και τονώ-

νει το κουράγιο στους ακρίτες μας να αντέχουν τη μοναξιά και την απομόνωση, θα στηρίζει ασφαλώς και τη νέα μας προσπάθεια.

Καιρός είναι να εκμεταλλευτούμε το θείο δώρο της φύσης «ΤΑ ΒΟΤΑΝΑ».

ΕΙΣΗΓΗΣΗ Προέδρου Π.Ε.

κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΩΣΤΟΠΑΝΑΓΙΩΤΗ

Προς τους

Προέδρους Συνεταιρισμών και Ευρυτανικών Συλλόγων
Ευρυτανίας στο ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΣΤΟΝ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟ ΕΥΡΥΤΑΝΩΝ

(Από τα δρώμενα της Μεγ. Παρασκευής στον Ιερό Ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου και του Αγίου Δημητρίου)

Η Μεγάλη Εβδομάδα είναι περίοδος πνευματικής περισυλλογής. Σε όλες τις ενορίες βιώνεται το Θείο Δράμα και η Ανάσταση του Χριστού. Οι χριστιανοί γεμίζουν τις εκκλησίες για να παρακολουθήσουν τις ιερές ακολουθίες και να απολαύσουν τα θεόπνευστα δημιουργήματα των βυζαντινών υμνογράφων που ερμηνεύονται από τις χορωδίες των ιεροψαλτών και των ιερέων.

Στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου και Αγίου Δημητρίου του συνοικισμού Νέας Ευρυτανίας οι κάτοικοι με τον σεβάσμιο ιερέα τους Παπά-Σταύρο την Μεγάλη Παρασκευή πραγματοποιούν ένα παραδοσιακό στοιχείο (δρώμενο) που ανήκει στην εθιμική ζωή των χωριών τους και αναφέρεται στην «εις Άδου κάθοδον του Κυρίου».

Είναι γνωστόν ότι η ταφή του Κυρίου έγινε στην Μεγ. Παρασκευή. Την νύχτα της Μ. Πέμπτης, μετά την ακολουθία των Δώδεκα Ευαγγελίων, πολλοί πιστοί μαζί με την πρεσβυτέρα παραμένουν στην Εκκλησία μέχρι την ώρα της αποκαθήλωσης που γίνεται το μεσημέρι της Μ. Παρασκευής.

Κατά την ολονύκτια παραμονή μοιρολογούν το «Σήμερα μαύρος Ουρανός...», ψέλνουν τα εγκώμια και στολίζουν τον Επιτάφιο.

Έτσι «ξενυχτούν» συνοδεύοντας τον Κύριο μέχρι την ώρα της ταφής του, όπως γίνεται και σήμερα με τους νεκρούς.

Το βράδυ της Μ. Παρασκευής γίνεται η έξοδος και η περιφορά του λουλουδοστόλιστου και μυροβόλου επιταφίου στους δρόμους του συνοικισμού.

Πλήθος πιστών με αναμμένες λαμπάδες ακολουθούν την πομπή. Σε όλη την διαδρομή μέσα στους πένθιμους ήχους της Καμπάνας, ακούγονται ψαλμωδίες και δεήσεις. Όταν η ιερά πομπή επιστρέφει

στην είσοδο της εκκλησίας, βρίσκει την πόρτα κλειστή. Τότε σε εξαιρετικά κατανοητή ατμόσφαιρα ακούγεται η φωνή του ιερέα (ο οποίος υποδύεται το Χριστό) να διατάξει:

«Άρατε πύλας οι Άρχοντες υμών και επάρθητε, πύλαι αιώνιαι, και εισελεύσεται ο Βασιλεύς της δόξης».

Πίσω από την κλειστή πόρτα του Ναού, ακούγεται η φωνή του επιτρόπου (ο οποίος παριστάνει τον διάβολο) να ρωτά:

«Τις έστιν ούτος ο Βασιλεύς της δόξης;»

και ο ιερέας απαντά:

«Κύριος κραταιός και δυνατός, κύριος δυνατός εν πολέμω»

Ο ανωτέρω διάλογος επαναλαμβάνεται τρεις φορές και στη συνέχεια σπρώχνει βίαια την πόρτα με το πόδι του και ορμά μέσα στο Ναό με τον Σταυρό και τη λαμπάδα υψωμένη.

Όλοι μπαίνουν στην εκκλησία ως νικητές, αφού περάσουν κάτω από τον Επιτάφιο τον οποίον κρατούν τέσσερα γεροδεμένα παλληκάρια και τέσσερες λευκοφορεμένες νεάνιδες.

Το δρώμενο αυτό που είναι αρκετά παλαιό, ικανοποιεί τα θρησκευτικά συναισθήματα των προσκυνητών γιατί τονίζει περισσότερο τον θρίαμβο του Χριστού στον Άδη και τη νίκη του πάνω στο θάνατο.

Οι μεν εκκλησιαστικοί υμνογράφοι περιγράφουν με διάφορα τροπάρια τη νίκη αυτή όπως:

«Ότε κατήλθες προς τον θάνατον,

η ζωή η αθάνατος,

τότε τον Άδην ενέκρωσας

τη αστραπή της Θεότητος».

Η δε Χριστιανική Βυζαντινή εικονογραφία παριστάνει τον Κύριο κατερχόμενον εν δόξη εις τον Άδη, μαζί με τον Τίμιο Σταυρό, «συντρίβων τας Πύλας και τα κλείθρα του Άδου και ανασύρων απ' αυτόν τους νεκρούς».

Τη μελαγχολική και πένθιμη βραδιά, τη βραδιά του μεγάλου θρήνου της Μ. Παρασκευής, ας αφήσουμε τις έγνοιες του μικρόκοσμου και της καθημερινότητας και ας βρεθούμε όλοι μαζί μέσα σε μια βαθιά θρησκευτική ατμόσφαιρα που τελείται το πιο πάνω έθιμο για να νιώσουμε το δέος και το μεγαλείο του.

Δ. ΤΑΚΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ

Ο Βουλευτής Ευρυτανίας κ. Αθ. Παναγιωτόπουλος κατέθεσε 2 επίκαιρες ερωτήσεις για θέματα ζωικής σημασίας για τον Νομό Ευρυτανίας.

Η πρώτη ερώτηση έγινε με αφορμή το κλείσιμο της μοναδικής βιομηχανίας που λειτουργούσε στην Ευρυτανία, (κλωστοϋφαντουργία Ευρυτανίας) και αφορά την Υπουργό Ανάπτυξης - Βιομηχανίας - Έρευνας και τεχνολογίας.

Η κα Υπουργός ερωτάται:

1. Εάν προτίθεται κατ' εξαίρεση να εντάξει και τον Νομό Ευρυτανίας με τα τόσα προβλήματα και τη μεγάλη ανεργία στην Δ' Κατηγορία κινήτρων, ώστε να επαναλειπούν οι 2 μικρές βιομηχανίες (κλωστοϋφαντουργία Ευρυτανίας και Δασικών Βιομηχανιών Καρπενεσίου και Φουρνά) και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για προσέλκυση επενδυτών προκειμένου να κατασκευαστούν οι απαραίτητες τουριστικές μονάδες.
2. Εάν θα συγκατατεθεί για να δοθούν ικανοποιητικές ενισχύσεις επιχορήγησης και επιδότησης σύμφωνα με την υποπαράγραφο ν της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του Νόμου 2601/98 (ΦΕΚ 81Τ/Α) που αφορά περιπτώσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης βιομηχανιών.

Οι ενέργειες αυτές θα συμβάλλουν στην συγκράτηση του πληθυσμού και στην ανάπτυξη της περιοχής.

Η δεύτερη ερώτηση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημ. Έργων αναφέρεται στην περιβόητη πια σύραγγα Τυμφρηστού και των προσβάσεων προς αυτή. Συγκεκριμένα ο κος Υπουργός ερωτάται:

1. Πότε θα ολοκληρωθεί το κυρίως έργο της Σύραγγας;
2. Ποτέ θα ξεκινήσει η κατασκευή της μικρής πρόσβασης προς Ευρυτανία;
3. Ποια είναι η πορεία της χάραξης της πρόσβασης προς την πλευρά της Φθιώτιδος και πότε θα αρχίσει η κατασκευή της;
4. Πότε τελικά προβλέπεται να δοθεί σε κυκλοφορία το όλο έργο (Σύραγγα μετά προσβάσεων);
5. Σε πιο στάδιο βρίσκεται η μελέτη παράκαμψης των στροφών και ελιγμών του Τυμφρηστού και αν θα ενταχθεί η κατασκευή της στο 3° Κ.Π.Σ. (πακέτο ΣΑΝΤΕΡ);

ΨΗΣΤΑΡΙΑ - ΟΙΝΟΜΑΓΕΙΡΕΙΟ

"ΤΟ ΠΙΑΝΟΡΑΜΑ"

Λειτουργεί μεσημέρι - βράδυ, άνετο περιβάλλον, εκλεκτή κουζίνα

Αφοι Χ. & Κ. ΑΡΚΟΥΜΑΝΗ ο.ε.

Ρήγα Φεραίου 18
Τηλ. (0237) 25.976

36100 Καρπενήσι
Οικ. (0237) 25203-25407

ΧΡΥΣΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Ιδιοκτήτης - Εκδότης
Σύλλογος των απανταχού
Χρυσιωτών Ευρυτανίας

"Η ΠΑΝΑΓΙΑ"

Υπεύθυνος Έκδοσης
Γρηγόρης Δ. Τριανταφύλλου
Ομήρου 34 - 141 21 Ν.
Ηράκλειο
Τηλ. (01)-2774497

Συντάσσεται από την παρακάτω συντακτική επιτροπή:
Καραθάνου Φ. Ιωάννα
Καρανίκας Θ. Αντώνιος
Κρυστάλλη Ι. Αλεξάνδρα
Μπετσαβάς Δ. Χαράλαμπος
Τριανταφύλλου Δ. Γρηγόρης

Συνδρομές
Ετήσια Δρχ. 1000

ΣΤΟ ΓΟΥΡΔΕΣΙ

Αργά τ' απομεινόμερο κινήσαμ' απ' τη Χρύσω,
από τη στράτα την καλή στο Γούρδεσι να πάμε
και φτάσαμε στο λιόγερμα, στου δειλινού την ώρα,
που δε γρικιέται ανασασμός στα μερωμένα πλάγια,
οι ρεματιές σωπαίνουνε, η πλάση γαληνεύει
κι όλα τα πλάσματα θαρρείς πως κάτι συλλογιούνται.

Αφήνοντας τη δημοσιά, να τα κονάκια ομπρός μας,
τα λίγα, τα μοναχικά και τ' ανεμοδαρμένα,
στη δασωμένη την πλαγιά, στην πρασινάδα μέσα,
που τα γνωρίζουν καιρικές, δρολιάπια κι' αγριοκαίρια.
Στα δάχτυλα του ενός χεριού μπορούν να μετρηθούνε
κι όλα με πέτρα είναι χτιστά, με πέτρα είναι χτισμένα,
πέτρα γερή, πέτρα σκληρή, πέτρα πελεκημένη
από ξωμάχου υπομονή κι' από μαστόρου χέρια.

Η πρώτη πόρτα π' άνοιξε ήταν του Πολυχρόνη:

- Γεια και χαρά σου, ορέ Βασίλ'

- Καλώς τα Παλικάρια.

Κι ως έτρεξε η Βασίλαινα να φέρει τους καφέδες
ένας σγουρός βασιλικός σκόρπαε την ευωδιά του
κι όλα τριγύρω μύριζαν κι όλα μοσκοβολούσαν.

Και πριν ο ήλιος να χαθεί, προτού να βασιλέψει,
τον Πολυχρόνη αφήσαμε, στο Μουτσελαίικο πάμε.

- Γεια σου ορέ Χρήστο Μούτσελε και γέροντα λεβέντη.

- Ορέ, καλώς τα τα παιδιά, κοπιάστε παραμέσα.

Εκεί στο ξυλοπάταρο και στο τρανό μπαλκόνι
πούχει δεξιά την κερασιά, ζερβά του στέκει ο δέντρος,
παραμπορστά τη ρεματιά κι' αντίκρυ του τα πλάγια,
ήρθε μαζί κι ο γέροντας, νύφες, παιδιά κι αγγόνια,
ήρθε γλυκό και τσίπουρο, ήρθε νεράκι κρύο
κι από κοντά ξεπρόβαλε κι ο γέρο-Καρακώστας
με το ραβδί στα χέρια του, στη ράχη ογδονταέξι,
ογδονταέξι ολάκερα τυραγνισμένα χρόνια.

Και παραδίπλα ο πρωτογιός του γερο-Χρήστου γδέρνει
φρεσκοσφαγμένο ένα τραί που τόχει στο τσιγκέλι
μα ξάφνου ακούστηκε σκυλί 'γνοιασμένο ν' αλυχτάει
Αφήνει αμέσως το τραί, αρπάζει το ντουφεκι
και χάθηκε μέσ' στη λογγιά και στα πουρνάρια μέσα,
μα δεν ακούστη ντουφεκιά, μα δεν ακούστη κρότος
και πίσω γύρισ' άπραγος, ήρθε μονολογώντας:
- Που θα μου πας κυρ-αλεπού και θα σε συγυρίσω
γιατί πολύ γλυκάθηκες με τις δικές μου κότες.

Χάθηκε ο ήλιος στα βουνά, πήρε να σουρουπώνει
κι εμείς τη στράτα πήραμε του γυρισμού στη Χρύσω
αφήνοντας το Γούρδεσι και τους απλούς ανθρώπους
που μ' ένα λόγο τους καλό, με μιαν απλή κουβέντα,
ξέρουν ν' ανοιούνε τις καρδιές, ξέρουν να μπαίνουν μέσα.

Θ. ΑΒΡΑΜΗΣ '97

ΕΚΘΕΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΕΥΡΥΤΑΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΣΤΟ ΑΓΡΙΝΙΟ

ΜΕΓΑΛΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Σημαντική επιτυχία σημείωσε η Έκθεση Βιβλίων Ευρυτάνων Συγγραφέων που πραγματοποιήθηκε στο Αγρίνιο (ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΟ ΜΕΓΑΡΟ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ), από 15-3-98 μέχρι 26-3-98, με την οργανωτική φροντίδα του Πανευρυτανικού Συλλόγου Ν. Αιτωλοακαρνανίας, του Φιλοπρόοδου Συλλόγου και της Κοινοτικής Βιβλιοθήκης Δομνίστας Ευρυτανίας.

Την Κυριακή, 15-3-98, πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια και ομιλία του εκλεκτού συγγραφέα, λογοτέχνη, πεζογράφου, δοκιμιογράφου, μεταφραστή, κριτικού λογοτεχνίας και Δ/ντή του Περιοδικού ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ κ. ΜΙΧΑΛΗ ΣΤΑΦΥΛΑ.

Η εκδήλωση «άνοιξε» και «έκλεισε» απ' τον πρόεδρο του Πανευρυτανικού Συλλόγου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΚΑΡΡΑ, ενώ συντονιστής της ήταν ο γνωστότατος δημοσιογράφος της ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑΣ κ. ΗΛΙΑΣ ΠΡΟΒΟΠΟΥΛΟΣ. Τον ομιλητή κ. ΜΙΧΑΛΗ ΣΤΑΦΥΛΑ παρουσίασε με λίγα απλά, λιτά και περιεκτικά λόγια ο κ. ΚΩΣΤΑΣ ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ/ντής της Εφημερίδας ΕΥΡΥΤΟΣ Δομνίστας - Ευρυτανίας ο οποίος αναφέρθηκε κυρίως στη ζωή και το συγγραφικό έργο του.

Ο κ. ΣΤΑΦΥΛΑΣ με την εμπειριστατωμένη ομιλία του με θέμα «Η Ευρυτανία στη Σύγχρονη Λογοτεχνία» καταγοήτευσε το εκλεκτό και πολυπληθέστατο ακροατήριο, που ασφυκτικά είχε υπερκαλύψει τη μεγάλη και φιλόξενη αίθουσα του ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ. Κατά τη διάρκεια της ομιλίας επικρατούσε απόλυτη ησυχία και το ενδιαφέρον ήταν συνεχές και επαυξανόμενο, ενώ αίσθηση προκάλεσαν και οι απαγγελίες των ενταγμένων σ' αυτήν ποιημάτων απ' τον ηθοποιό του ΔΗ.Π.Θ.Ε Αγρινίου κ. ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑ ΜΠΟΥΤΕΛΗ.

Τέλος, οι πολυπληθείς ακροατές επισκέφθηκαν την έκθεση εκατοντάδων Βιβλίων Ευρυτάνων Συγγραφέων καθώς και πολλών εφημερίδων και περιοδικών που εντυπωσίασαν και προκάλεσαν θαυμαστικές κρίσεις.

ΧΟΡΟΣ ΣΤΗ ΛΑΜΙΑ

Έγινε στις 14-3-98 στην πόλη της Λαμίας ο δεύτερος χορός του Συλλόγου μας για φέτος, στο εξοχικό κέντρο «ΔΡΟΣΙΑ» και σημείωσε μεγάλη επιτυχία. Προσέλθαν πάνω από 200 συγχωριανοί και φίλοι και ακολούθησε υπέροχο γλέντι με λαϊκή και δημοτική μουσική.

Έγινε διανομή λαχνών και μοιράστηκαν πολλά και καλά δώρα.

Τα κέρδη του Συλλόγου από την εκδήλωση αυτή ήταν ικανοποιητικά και θα διατεθούν για την αναπαλαίωση και σωτηρία του τέμπλου της Παναγίας.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου ευχαριστεί όλους όσους συμμετείχαν και τους καλεί να συμμετέχουν σε όλες τις εκδηλώσεις του. Ιδιαίτερα ευχαριστεί όσους ενεργά συμμετείχαν για την επιτυχημένη διοργάνωση της εκδήλωσης.

Το ραντεβού ανανεώθηκε για την επόμενη χρονιά.

Αντώνης Καρανίκας

Τα Χρυσιώτικα νέα δεν έχουν άλλους οικονομικούς πόρους. για να εκδίδεται η εφημερίδα τακτικά, στείλτε τη συνδρομή σας. Η διεύθυνση του ταμίας μας είναι: Αυγέρης Παναγιώτης Ιουλιανού 77 Αθήνα 104 39

**ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΛΑΜΙΑΣ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΜΑΡΟΥΛΗΣ & ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΟΥΛΗΣ**

ΑΘΗΝΑ: ΟΡΦΕΩΣ 192Β ΑΙΓΑΛΕΩ
ΤΗΛ.: 3457819 - FAX: 3470988
ΛΑΜΙΑ: ΠΑΓΡΚΑΤΙ 0231-20308 - 51090
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ: ΞΗΡΙΑ: 0237 - 25925

ΚΑΦΕΓΑΛΑΚΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

"Η ΔΡΟΣΙΑ"

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΜΑΡΟΥΛΗΣ

Κύπρου & Σόλωνος 19

Τηλ.: 42146 - ΛΑΜΙΑ

**ΟΤΑΝ ΞΕΧΝΑΣ ΤΟ
ΧΩΡΙΟ ΣΟΥ ΕΙΝΑΙ ΣΑ
ΝΑ ΞΕΧΝΑΣ ΤΟΝ ΙΔΙΟ
ΣΟΥ ΤΟΝ ΕΥΑΤΟ**

Γεώργιος Μπέσας

Πωλούνται Παγόσκυλα

Δάφνη Ευρυτανίας

Τηλ.: 0237-31158

ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Ακόμα και στο ορεινό Καρπενήσι τα παιδιά μας πετυχαίνουν διακρίσεις σε αθλήματα όπως η κολύμβηση, που συνδέονται με άλλες περιοχές της χώρας. Αρκεί να υπάρχει η κατάλληλη υποδομή, τα ανάλογα αθλητικά προγράμματα, το μεράκι και η αγωνιστικότητα των αθλητών.

Ο νεαρός **Κώστας Παπαροϊδάμης** γιός της συγχωριανής μας Πηνελόπης Γιαννιώτη πέτυχε τα όρια για τους Πανελλήνιους αγώνες κολύμβησης στα εξής αγωνίσματα:

- 1.500 μέτρα ελεύθερο με χρόνο 19.08
- 100 μέτρα ύπτιο με χρόνο 1.15.01
- 400 μέτρα ελεύθερο με χρόνο 4.57
- 200 μέτρα ύπτιο με χρόνο 2.39

Η **Ελπίδα Μαρούλη**, κόρη του συγχωριανού μας Γρηγόρη Μαρούλη, πέτυχε τα όρια για τους Πανελλήνιους αγώνες που θα γίνουν το καλοκαίρι στην Αθήνα, στα αγωνίσματα:

- 400 μέτρα ελεύθερο με χρόνο 5.01
 - 800 μέτρα ελεύθερο με χρόνο 10.22
- Τους ευχόμαστε μεγάλες επιτυχίες και στο μέλλον σε ότι και να επιχειρήσουν

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

Η ομάδα του Αγίου Δημητρίου δεν τα κατάφερε τελικά να παραμείνει στην Α' τοπική κατηγορία της ΕΠΣ Ευρυτανίας.

Την πρώτη της κιόλας χρονιά στη μεγάλη κατηγορία φάνηκε καθαρά ότι χωρίς κατάλληλη υποδομή και οργάνωση δεν μπορούν να επιτευχθούν οι υψηλοί στόχοι. Αυτό έλειπε από την Α.Ο. Αγίου Δημητρίου και προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει να στραφούν οι προσπάθειές μας την νέα αγωνιστική περίοδο. Όποιοι αγαπούν την ομάδα και θέλουν να την δουν σε καλλίτερη πορεία να δείξουν περισσότερο ζήλο και να βοηθήσουν με όλες τους τις δυνάμεις.

Νίκος Μαρούλης

Στο χωριό μας άνοιξε προ εξαμήνου το κάτωθι κατάστημα

**ΨΗΣΤΑΡΙΑ - ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ
"ΤΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ"**

Στο κατάστημά μας θα βρείτε φαγητά της ώρας και πλήρη εξυπηρέτηση

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΡΚΟΥΜΑΝΗΣ

ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Τηλ. 0237-31755, 31250
Θα σας περιμένουμε να σας εξυπηρετήσουμε

Η ΓΛΥΚΙΑ ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ
Η φίρμα Ramposεκτελεί παραγγελίες γενεθλίων, γάμων, πάρτυ κλπ. Τούρτες ζωγραφικής, παγωτά, γλυκά με την καλύτερη ποιότητα
ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ ΑΦΟΙ ΡΑΜΜΟΥ
Καταστήματα
ΠΛ. ΠΑΡΚΟΥ - ΤΗΛ. 38887 - ΛΑΜΙΑ - ΤΟΥΡΜΑΝ 4 ΤΗΛ. 31867 ΛΑΜΙΑ -
ΠΑΤΡΟΚΛΟΥ 45 - ΤΗΛ. 46050 - ΛΑΜΙΑ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ - ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ 20 - ΤΗΛ. 22913 - ΛΑΜΙΑ

ΣΝΑΚ ΜΠΑΡ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ

"ΤΑ ΦΙΛΑΡΑΚΙΑ"

ΠΑΝΑΓ. ΚΑΡΑΝΗΣ - ΑΛΕΞ.

ΜΟΥΤΣΕΛΟΣ

**ΒΟΥΡΤΕΛΑ 1 - ΠΑΓΚΡΑΤΙ ΛΑΜΙΑΣ
ΤΗΛ. 0331 - 45814**

**ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟ
ΚΩΝ/ΝΟΥ Π. ΚΑΡΑΝΙΚΑ**
ΑΜΠΕΛΩΝΑΣ ΠΑΡΙΣΗΣ ΤΗΛ. 0492-32482
ΔΕΧΟΜΑΣΤΕ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ
ΤΟΥΡΤΕΣ - ΓΛΥΚΑ - ΠΑΓΩΝΑ
ΟΛΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΑΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθανε το Σάββατο 21 Μαρτίου ο Γιώργος Κ. Τριανταφύλλου σε ηλικία 52 ετών. Η κηδεία του έγινε στο Νεκροταφείο του Κόκκινου Μύλου.

Τους συγγενείς του συλλυπούμαστε θερμά.

Πέθανε στο Καρπενήσι η Γεωργία Χρ. Θάλλα. Η κηδεία της έγινε στη Χρύσω.

Τους συγγενείς της συλλυπούμαστε θερμά.

☆

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Έγιναν τα 40ήμερα μνημόσυνα του Γιώργου Τριανταφύλλου στην Αθήνα και της Γεωργίας Θάλλα στη Χρύσω.

Στους συγγενείς τους ευχόμαστε να ζήσουν να τους θυμούνται.

☆

ΑΦΙΞΕΙΣ

Αφίχθη από τον Καναδά το ζεύγος Ταξιάρχη και Πολυξένης Κάρανη για να περάσει το καλοκαίρι στη Χρύσω, όπως κάθε χρόνο.

Τους ευχόμαστε να περάσουν ένα όμορφο καλοκαίρι.

☆

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Μεγάλη η θλίψη και αναπλήρωτο το κενό που δημιούργησε η ξαφνική και αναπάντεχη απώλεια του Γιώργου Τριανταφύλλου στην οικογένεια του, τους συγγενείς, τους φίλους του. Το «γελαστό παιδί» όπως τον αποκαλούσαν όλοι όσοι τον γνώρισαν από κοντά, έφυγε πολύ νωρίς μόλις στα 52 του χρόνια.

Η απάντηση στο βασανιστικό ΓΙΑΤΙ να φύγει τόσο πρόωρα δύσκολα να υπάρξει. Ίσως γιατί οι καλοί φεύγουν νέοι, όπως πιστεύουν πολλοί.

Ανοιχτόκαρδος, πρόσχαρος, ευχάριστος στην παρέα ο Γιώργος αγάπησε πολύ την οικογένειά του. Δεύτερη αγάπη του ήταν η δουλειά του μοντέρ, που έκανε από νεαρή ηλικία, διατηρώντας μέχρι το τέλος τον ενθουσιασμό του νεοφώτιστου και το πάθος του δημιουργού.

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αθήνα. Ήταν ο δεύτερος γιός του Κώστα και της Μαργαρίτας Τριανταφύλλου.

Γνώρισε και παντρεύτηκε τη Δήμητρα που του στάθηκε ως την τελευταία στιγμή. Απόκτησε μαζί της δυο καταπληκτικά παιδιά τον Κώστα και τη Μαργαρίτα. Αυτά τα παιδιά είναι η συνέχεια του Γιώργου στη ζωή.

Γιώργο μας λείπεις πολύ.

Καλό ταξίδι και ...καλή αντάμωση.

Γ.Τ.

☆

ΓΕΩΡΓΙΑ ΧΡ. ΘΑΛΛΑ

Γεννήθηκε στον Άγιο Δημήτριο, κόρη του Ηλία Ζαγκότση. Ήταν μοναχοκόρη και παντρεύτηκε τον Χρήστο Γ. Θάλλα στη Χρύσω.

Γέννησε τέσσερα παιδιά, τρία κορίτσια και ένα αγόρι. Τα μεγάλωσε και τα αποκατέστησε όλα πολύ καλά. Ήταν πολύ καλή, πάντα με το γέλιο της, εργατικότητα, φρόντιζε για το σπίτι και τα παιδιά της.

Πρόθυμη πάντα βοηθούσε τον συνάνθρωπό της που είχε ανάγκη.

Είχε την ατυχία να χάσει πέρυσσι το σύζυγο της Χρήστο και αυτό την κατέβαλε, την έριξε στο κρεβάτι και τον ακολούθησε σ' ένα χρόνο.

Ας είναι αιωνία η μνήμη της.

Χαρ. Μπετσαβάς.

ΕΚΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Παρακάτω δημοσιεύουμε εκλογικό κατάλογο του χωριού μας, ο οποίος συντάχτηκε το έτος 1865.
Ευχαριστούμε τον Γραμματέα της Κοινότητας κ. Νίκο Μαρούλη που μας τον παραχώρησε.

571	Αναστάσιος Σαρρής	Ιωάννης	35	έμπορος	636	Θεοδόσιος Μαντάς	Δημήτριος	27	ποιμίν
572	Αντώνιος Νταής	Ιωάννης	33	έμπορος	637	Θεόδωρος Μπάρκας		60	γεωργός
573	Απόστολος Ιωάννου		65	έμπορος	638	Ιωάννης Τσάτσου Θαΐου		28	δικηγόρος
574	Αναγνώστης Μπετχαβάς	Νικόλαος	38	γεωργός	639	Ιωάννης Σανούλης	Δημήτριος	23	ποιμίν
575	Απόστολος Χαλιαδρός		22	γεωργός	640	Ιωάννης Σανούλης	Στέργιος	23	ποιμίν
576	Αναστάσιος Κατσαούνης		48	ποιμίν	641	Ιωάννης Τσεληγιάννης		70	ποιμίν
577	Αθανάσιος Καραπιέρης		55	ποιμίν	642	Ιωάννης Ράμμος	Δημήτριος	37	ποιμίν
578	Αναστάσιος Παρμάκης		42	ποιμίν	643	Ιωάννης Πριόβολος	Γεώργιος	31	εθνοφύλαξ
579	Βασίλειος Μούτσελος	Γεώργιος	40	οπλοποιός	644	Ιωάννης Τριαντάφυλος		45	κτηματίας
580	Βασίλειος Αποστολίδης	Αποστόλης	27	δημ.σ. εισπρ.	645	Ιωάννης Σαρρής		70	γεωργός
581	Βασίλειος Σβάρης		50	γεωργός	646	Ιωάννης Σφίκας		50	γεωργός
582	Βασίλειος Μέτσας	Δημήτριος	27	γεωργός	647	Ιωάννης Αυγέρης	Γεώργιος	33	έμπορος
583	Γεώργιος Καλτσής		22	γεωργός	648	Ιωάννης Καραϊσκος	Δημήτριος	27	κτηματίας
584	Γεώργιος Τσώνης	Ιωάννης	28	γεωργός	649	Ιωάννης Καρανίκας	Γεώργιος	21	εθνοφύλαξ
585	Γεώργιος Πολυχρόνης	Ιωάννης	45	γεωργός	650	Ιωάννης Σκαφιδάς	Αναγνώστης	27	δικαστ. κλητήρ
586	Γεώργιος Σανούλης	Δημήτριος	27	ποιμίν	651	Ιωάννης Καρανής	Γεώργιος	40	γεωργός
587	Γεώργιος Σανούλης	Στέργιος	30	ποιμίν	652	Ιωάννης Χειλάς	Θεόδωρος	23	δημαρχ. βοηθός
588	Γεώργιος Μαρούλης		55	γεωργός	653	Ιωάννης Χειλάς	Σπύρος	38	γεωργός
589	Γεώργιος Ζαγκότσης		40	ποιμίν	654	Ιωάννης Μαντάς	Δημήτριος	23	έμπορος
590	Γεώργιος Ράμμος	Δημήτριος	27	γεωργός	655	Ιωάννης Μπάρκας	Αγγέλης	25	γεωργοποιμίν
591	Γεώργιος Πριόβολος		70	κτηματίας	656	Ιωάννης Κώστας	Δημήτριος	27	γεωργοποιμίν
592	Γεώργιος Οικονομίδης	Ιωάννης	30	έμπορος	657	Ιωάννης Χειλάς	Γεώργιος	35	γεωργοποιμίν
593	Γεώργιος Τσιτσάρας	Θεόδωρος	50	γεωργός	658	Ιωάννης Θάλας		50	γεωργός
594	Γεώργιος Αυγέρης		58	γεωργός	659	Ιωάννης Ματζακλής		50	γεωργός
595	Γεώργιος Σαρρής	Ιωάννης	45	έμπορος	660	Ιωάννης Μπάρκας		70	γεωργός
596	Γεώργιος Αποστολίδης	Αποστόλης	42	ειρηνοδίκης	661	Ιωάννης Γεωργίου ή			
597	Γεώργιος Πολυχρόνης	Νικόλαος	35	γεωργός		Κουφογιάννης		40	γεωργός
598	Γεώργιος Χειλάς	Σπύρος	45	γεωργός	662	Ιωάννης Χαλιανδρός		27	γεωργός
599	Γεώργιος Καρανίκας	Νίκος	55	γεωργός	663	Ιωάννης Γυφτοβράκης	Κώστας	30	υπηρέτης
600	Γεώργιος Κώστης	Δημήτριος	35	γεωργός	664	Ιωάννης Καμκερής		35	γεωργός
601	Γεώργιος Μπάρκας	Θεόδωρος	27	ράπτης	665	Κώστας Τσεληγιάννης	Ιωάννης	40	γεωργός
602	Γεώργιος Κώστης	Ιωάννης	65	γεωργός	666	Κώστας Πριόβολος	Γεώργιος	34	γεωργός
603	Γεώργιος Ρακάς	Δημήτριος	42	γεωργός	667	Κωνσταντίνος Παρμάκης		40	ποιμίν
604	Γεώργιος Θάλας	Ιωάννης	22	ποιμίν	668	Κωνσταντίνος Τσάτσου Θαΐου		30	κτηματίας
605	Γεώργιος Κόκοτας		35	γεωργός	669	Κωνσταντίνος Μούτσελος		40	ράπτης
606	Γεώργιος Αρμάνης	Αντώνιος	45	γεωργός	670	Κώστας Τριαντάφυλλος		42	κτηματίας
607	Γεώργιος Γυφτοβράκης	Κώστας	40	γεωργός	671	Κώστας Σαρρής	Ιωάννης	38	γεωργός
608	Δημήτριος Μπάρκας		22	γεωργός	672	Κώστας Καλτσής		60	γεωργός
609	Δημήτριος Παρμάκης		35	ποιμίν	673	Κώστας Νταής	Ιωάννης	32	έμπορος
610	Δημήτριος Σανούλης		45	γεωργός	674	Κωστούλας Θαΐου		60	κτηματίας
611	Δημήτριος Μαρούλης	Γεώργιος	35	γεωργός	675	Κώστας Πολυχρόνης	Νικόλαος	33	έμπορος
612	Δημήτριος Πριόβολος	Γεώργιος	37	δημ. εισπρακτ.	676	Κώστας Κώστας	Δημήτριος	21	γεωργός
613	Δημήτριος Μούτσελος		50	γεωργός	677	Κώστας Χειλάς	Γεώργιος	30	γεωργός
614	Δημήτριος Πράσιнос	Ιωάννης	45	δημοδιδάσκαλος	678	Κώστας Γυφτοβράκης	Δημήτριος	21	γεωργός
615	Δημήτριος Μάστορας	Θεόδωρος	45	γεωργοποιμίν	679	Κώστας Γυφτοβράκης		65	γεωργός
616	Δημήτριος Μέρος	Γεώργιος	32	ζωοέμπορος	680	Νικόλαος Ραγκονίκος		30	υπηρέτης
617	Δημήτριος Αυγέρης	Γεώργιος	27	έμπορος	681	Νικόλαος Σαρρής	Ιωάννης	35	γεωργός
618	Δημητρούλας Αυγέρης		45	λοχαγός	682	Νικόλαος Λογιώτατος		60	γεωργός
619	Δημήτριος Καρανής	Γεώργιος	30	γεωργός	683	Νικόλαος Μπετχαβάς		65	γεωργός
620	Δημήτριος Σκαφιδάς	Αναγνώστης	30	δικαστ. κλητήρ	684	Νικόλαος Μπάρκας	Ιωάννης	23	γεωργός
621	Δημήτριος Καρανίκας	Νίκος	40	γεωργός	685	Παναγιώτης Θεόδωρος	Θεόδωρος	30	γεωργός
622	Δημήτριος Μπετχαβάς	Νικόλαος	28	έμπορος	686	Πλοσίος Μαντάς	Δημήτριος	29	γεωργός
623	Δημήτριος Σαρρής	Ιωάννης	43	γεωργός	687	Στέργιος Σανούλης		60	γεωργός
624	Δημήτριος Πολυχρόνης	Νικόλαος	28	έμπορος	688	Σωτήριος Θεοδωρόπουλος	Θεόδωρος	35	έμπορος
625	Δημήτριος Τσαρπολιάς	Ιωάννης	21	υπηρέτης	689	Σωτήριος Νικολάου		30	υπηρέτης
626	Δημήτριος Μαντής		60	γεωργός	690	Σπύρος Χειλάς		65	γεωργός
627	Δημήτριος Κώστας		55	γεωργός	691	Σταύρος Γυφτογιάννης	Κώστας	34	γεωργός
628	Δημήτριος Κολλημένος	Λάμπρος	22	γεωργός	692	Τριαντάφυλλος Μαντσακλής		21	ποιμίν
629	Ευαγγέλης Πριόβολος	Γεώργιος	29	εθνοφύλαξ	693	Χρήστος Μαρούλης	Γεώργιος	27	ποιμίν
630	Θεόδωρος Παρμάκης		35	ποιμίν	694	Χρήστος Κοντογεώργος		40	ποιμίν
631	Θεόδωρος Τσώνης	Ιωάννης	26	γεωργός	695	Χρήστος Σαρρής	Ιωάννης	30	έμπορος
632	Θεόδωρος Ρακάς	Ιωάννης	26	γεωργός	696	Χρήστος Ρακάς		45	έμπορος
633	Θεόδωρος Μάστορας		70	γεωργός	697	Χρήστος Καλτσής	Γεώργιος	48	δασοφύλαξ
634	Θεόδωρος Νικοθέου	Νίκος	45	οικονομ. έφορ.	698	Χρήστος Ζάκης	Δημήτριος	32	γεωργός
635	Θεόδωρος Χειλάς	Ιωάννης	45	κτηματίας	699	Χρήστος Αρμάνης	Αντώνιος	34	γεωργός

Γεώργιος Τ. Μαντής
Οικοδομικές εργασίες
Τηλ.: 0441-73460 Καρδίτσα

ΚΡΕΟΠΛΕΙΟ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΟΥΚΑΝΙΚΩΝ
"ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ"
Στο κατάστημά μας θα βρείτε
τα παραγωγής μας φημισμένα λουκάνικα "ΤΣΩΝΟΥ"
ΠΑΝ. ΤΣΩΝΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
Αγ. Γεωργίου Λαμίας - 48ον χιλ. Ε.Ο. Λαμίας - Καρπενησίου
Τ.Κ. 350 17 - ΤΗΛ. (0236) 31221 - 310000

Χρυσιώτες και φίλοι μας
επαγγελματίες.
Διαφημιστείτε μέσα από
την εφημερίδα του
Συλλόγου μας.

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΡΙΖΕΣ

Οι περίφημες σχολές των Αγράφων δημιούργησαν τους πρωτοπόρους της πνευματικής αναγέννησης προστατεύοντας την γλώσσα και μεταλαμπαδεύοντας στους μαθητές τους στα ελληνικά γράμματα και ιδεώδη.

Οι σχολές αυτές για την ανώτερη εκπαίδευση ήταν: Του Καρπενησίου που ιδρύθηκε το 1642 από τον Αιτωλό Ευγένιο Γαννούλη.

Των Βραγιανών που ιδρύθηκε το 1662 (πρώτη ονομασία της σχολής ήταν "Ελληνομουσείον των Αγράφων" από τον ίδιο και της Φουρνάς

Για δε τα κοινά γράμματα ήταν:

Της Αγίας Τριάδας (Κτημενίων), της Βράχας, του Προυσού, του Κερασόβου, της Τανάρας, της Καστανιάς Αγράφων, και του Νεοχωρίου Τυμφρηστού.

Στις σχολές αυτές δίδαξαν μερικές από τις επιφανέστερες προσωπικότητες των γραμμάτων της εποχής όπως ο μαθητής του Ευγένιου του Αιτωλού Αναστάσιος ο "παντοδύναμος", από το Καρπενήσι. Το όνομα παντοδύναμος του αποδόθηκε από τον Ευγένιο λόγω της ευφυΐας του, ο Αναστάσιος Γόρδιος, ο Κερασοβίτης Παπαδημήτρης Χρυσάφης που πέθανε στο Καρπενήσι το 1783, ο επίσης Κερασοβίτης ιερέας Παπαϊωάννης, ο Παπαπέτρος Ιθακήσιος, ο Δημήτριος Χατζηπολυζώης από τα Βραγιανά. (17), (19), (20)

Κατά την διάρκεια της επανάστασης, το 1824, ο Άγγλος J. Millingen, γιατρός που προσέφερε, επί αμοιβή φυσικά, τις υπηρεσίες του στους επαναστατημένους Έλληνες του Μεσολογγίου αρρώστησε από τύφο και κατά την ανάρρωσή του έζησε μερικούς μήνες στο Κεράσοβο. Κατά την παραμονή του εκεί παρακολούθησε από κοντά τα ήθη και έθιμα αλλά και τους χαρακτήρες των ανθρώπων της περιοχής τα οποία και κατέγραψε στο χρονικό του. Σημειωτέον ότι ο Millingen είναι ένας από τους ελάχιστους ξένους που αφού έφυγαν από την Ελλάδα δεν επιδόθηκαν σε ανθελληνικό παραλήρημα. Ας δούμε μερικά αποσπάσματα όπως τα καταγράφει ο Κυρ. Σιμόπουλος:

Έτρεφε Θαυμασμό για την ομορφιά των Ρουμελιωτών. "Οι πιο όμορφοι Έλληνες ήταν, κατά τον Millingen, οι Καρπενησιώτες, οι Αγραφιώτες και οι προερχόμενοι από τις παρυφές της Παρνασσίδας".

"Οι Έλληνες χωριάτες, γράφει, είναι γενικά έξυπνοι, φιλόπονοι, σκληραγωγημένοι και ακούραστοι όταν το είδωλό τους το χρήμα, πρόκειται να ανταμείψη την εργασία τους. "Λιτοδίαιτοι, εγκρατείς, οικονόμοι, για να μην πω φιλάργυροι, περίεργοι, φιλύπονοι αλλά και φιλομαθείς έχουν όλα τα στοιχεία που χρειάζονται για να γίνουν εξαιρετικοί γεωργοί".

Σημ.: Το "γεωργοί" εδώ έχει ευρεία έννοια.

"Οι αγριοίκοι τρόποι αποτελούν κάτι σπάνιο ανάμεσά τους. Έχουν χάρη και κάτι συμπαθητικό στον τρόπο που σου παρουσιάζονται. Εκφράζονται με άνεση και αρμονία, κάτι διαφορετικό από την δική μας αγροτιά. Εξοικειώνονται γρήγορα με τον ξένο.

Στην πρώτη συνάντηση τον εξετάζουν προσεκτικά από την κεφαλή ως τα πόδια και του απευθύνουν ερωτήσεις πολύ διεισδυτικές και μυαλωμένες"....

Η κατάσταση δεν άλλαξε καθόλου μετά την επανάσταση. Ο κοτζαμπάσης του χωριού συνεργάζεται τώρα με τον Έλληνα καπετάνιο αντί με τον Τούρκο αγά...

"Ο καπετάνιος, με συνοδεία αποφασισμένων και πάνοπλων συντρόφων, τριγυρίζει από χωριό σε χωριό και επιβάλλει αυθαίρετες συνεισφορές η συγκεντρώνει την δεκατιά με πρόσχημα την συντήρηση των στρατιωτών του. Και δίνει δικαίωμα σε κάθε πλειοδότη. Αν κάποιος, από πείσμα ή από φτώχεια, δεν πλήρωνε το καθιερωμένο ποσό, τον ξάπλωναν κατά γης και δυο από τα πιο ρωμαλέα παλληκάρια τον χτυπούσαν στα οπίσθια με βαρεία ραβδιά, έτσι όπως ραβδίζουν το στάρι, ώσπου να φωνάξει ότι θα βρει τρόπο να πληρώσει...."

Άκουσε έναν από αυτούς, τους καπεταναίους, να επαναλαμβάνει τα λόγια κάποιου πασά: "Χτύπα τον Έλληνα, θα ξεχάσει την τιμωρία και τον πόνο. Βάλτου πρόστιμο και δεν θα το ξεχάσει ποτέ"....

Όσο έμενε ο καπετάνιος στο χωριό αυτός και οι στρατιώτες του ζούσαν εις βάρος του τόπου. Το κοπάδι του φτωχού χωριάτη, το κοτέτσι και το κελάρι εφοδίαζαν τα συμπόσιά τους...

Αναφέρει σαν χαρακτηριστικό τύπο τυραννικού και άπλειστου κοτζαμπάση τον προεστό του Κεράσοβου Γληγόρη που τον γνώρισε κατά την εκεί παραμονή του και κατέγραψε τα άνομα έργα του.

Ήταν ένας μεσαιωνικός φεουδάρχης και απόλυτος αυθέντης των κατοίκων του χωριού. Δεν του έφτανε η δεκατιά. "Υποχρέωνε τους χωριάτες να δουλεύουν και κάμποσες μέρες στα χτήματά του. "Τζερεμές" και "αγγαρεία" ήταν οι δυο λέξεις που έβγαιναν αδιάκοπα από το στόμα του".

Όταν χρειαζόταν ξυλεία και άλλα υλικά για να χτίσει το σπίτι του, ανάγκαζε τους χωριάτες να παρατήσουν τις δουλειές τους και να κουβαλούν με τα υποζύγια τους ότι τους ζητούσε. "Μόνο με δώρα, προσκυνήματα και δουλόπρεπη συμπεριφορά μπορούσαν να ημερώσουν αυτή την οργισμένη θεότητα". Αλοίμονο σε κείνον που αδυνατώντας να ικανοποιήσει την υπεροψία και την φιλαργυρία του, δεν κατόρθωνε να πετύχει "άφεση αμαρτιών". Γινόταν αντικείμενο "αδιάκοπου και ποταπού διωγμού".

Κάποτε πέρασαν από το Κεράσοβο οι κοτζαμπάσηδες των γειτονικών χωριών. Έμειναν μια μέρα στο Γληγόρη. Τους φιλοξένησε με γενναία τραπέζια, με έξοδα φυσικά των υπηκόων του. Ήξερε ποιός είχε τις μεγαλύτερες γαλοπούλες, τα καλύτερα καπόνια, τα πιο παχειά αρνιά, το εκλεκτότερο μελι, το παλιότερο κρασί. Έβγαλε ντελάλη και σε λίγο ότι διαλεχτό υπήρχε στο χωριό στόλιζε το τραπέζι του. Η διασκέδαση κράτησε όλη τη νύχτα. "Κι ενώ οι καλεσμένοι άδειαζαν τις ξέχειλες κούπες, το τουμπελέκι και ο ζουρνάς των γύφτων ογκάριζαν το θρίαμβο των προπόσεων"....

Σαν άλλο τύραννο της περιοχής αναφέρει τον καπετάνιο του ζυγού Δημήτρη Μακρή που όπως αναφέρει είχε σκοτώσει τον πατέρα του Γληγόρη.

Στο Κεράσοβο γνώρισε και τον καπετάνιο ασπροποτάμου Στουρνάρη για τον οποίο αναφέρει ότι: "Η επανάσταση τον γέμισε αμέτρητους θησαυρούς..."

Αναφέρει και το παρακάτω περιστατικό σχετικά με τις συνθήκες των κατοίκων: "Ούτε να την αγγίξουν, την χελώνα, δεν ήθελαν. Έφτυναν μόλις την έβλεπαν, δείγμα έσχατης αποστροφής. Μερικοί Ευρωπαίοι που ήρθαν να με επισκεφθούν στο Κεράσοβο μάζεψαν κάμποσες στο δρόμο. Ένας Γερμανός που είχε αποκτήσει μεγάλη πείρα στην τέχνη να σκοτώνει και να μαγειρεύει χελώνες υποσχέθηκε σπουδαίο συμπόσιο. Ξαφνικά βλέπω την σπιτονοικοκυρά μου μαζί με τις γειτόνισσές της να ξεσηκώνουν όλα τα σκεύη του μαγειριού. Κι όταν γύρισε ο άντρας της έγινε τέτοια κατακραυγή εναντίον μας που θεωρήσαμε φρόνιμο να εγκαταλείψουμε το σπίτι και να μαγειρέψουμε τις χελώνες στην ύπαιθρο". Έκαναν μέρες οι Κερασοβίτες να τους πλησιάσουν και τους έβλεπαν "σαν ακάθαρτα όντα" (15).

Ο Millingen είναι άριστα ενημερωμένος για τα τρέχοντα στην Ελλάδα.

Ασκή κριτική στον ρόλο του κλήρου, των κλεφτών, των κοτζαμπάσηδων και των καπεταναίων. Αναφέρει ότι η βία και η αυθαιρεσία ήταν φαινόμενα που κυριαρχούσαν στην Ρούμελη. Πλήρης η ανυπαρξία σεβασμού προς τις αποφάσεις της κυβέρνησης από τους ντόπιους καπεταναίους. Καταγράφει προλήψεις και δεισιδαιμονίες.

Άλλοι κοτσαμπάσηδες, γνωστοί για την ανάληψη και άσπλαχνη συμπεριφορά τους, ήταν ο Τσολάκογλου της Ρεντίνας, ο Νίκος Θεός της Χρύσως και ο Γιαννάκης Κωστάκης ή Κωσταράς της Φουρνάς. Όλοι τους ευνοούμενοι του Αλή.

Εκατοντάδες οι Ευρυτάνες που έδωσαν τα πάντα στον αγώνα, βιό, οικογένεια ακόμα και την ζωή τους κατά την διάρκεια της επανάστασης του '21 σε μάχες, όχι μόνο στην Ευρυτανία αλλά και σε άλλα μέρη της Ελλάδας. Αντικείμενο αυτού του γραπτού δεν είναι η παράθεση ονομάτων αλλά κρίνω σκόπιμο να αναφέρω μερικούς, όπως ο από τα Φουρνά καταγόμενος Αναγνωστόπουλος Κώστας. Έλαβε μέρος στις μάχες του Καρπενησίου και στα Καγκέλια υπό την αρχηγία του Καραϊσκάκη.

Ο Βελώτας Ιωάννης από την Καστανιά Αρακυνθίων. Πήρε μέρος στη Μάχη του Μεγάλου Χωριού κατά του Δράμαλη.

Ο Γρανίτσας Νικόλαος από την Γρανίτσα. Πολέμησε υπό τον Καραϊσκάκη.

Ο Γιαννόπουλος Γεώργιος από το Καρπενήσι. Πολέμησε στο πλευρό του Υψηλάντη στην Μολδοβλαχία όπου σκοτώθηκε.

Ο Ζώτος η Γκαβοστέργιος Γεώργιος από τα Φουρνά. Φιλικός που πρωτοστάτησε στην έκρηξη επανάστασης στην Ευρυτανία. Προδόθηκε, από τον Τσολάκογλου, και αφού βασανίστηκε άγρια απαγχονίστηκε.

Συνέχεια στο επόμενο τεύχος

ΚΑΒΑ

ΠΟΤΩΝ - ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΩΝ
ΧΥΜΩΝ- ΜΠΥΡΕΣ ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ
ΠΟΤΑ - ΑΛΕΥΡΑ - ΧΑΡΤΙΚΑ
Αντιπροσωπείες - Διανομές
ΜΑΚΗΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ
Δ. ΦΡΑΓΚΙΣΤΑ ΤΗΛ.: 95318

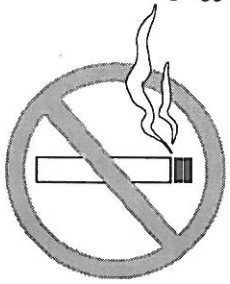
Μιλτιάδης Θεοδωρόπουλος
Μηχανικός Τοπογράφος

Πωλούνται Διαμερίσματα

Τηλ.: 0237-21010 Καρπενήσι
01-7779109 Αθήνα

ΕΞΑΤΜΙΣΕΙΣ
ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΤΑΪΓΕΤΟΥ 42 - ΚΟΛΙΑΤΣΟΥ
ΤΗΛ. 20.23.193

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ 31^η ΜΑΪΟΥ

Γράφει ο Ιατρός Δ. Αναγνωστάκης

ΜΗΝΥΜΑ

Προς όλους εκείνους οι οποίοι εργάζονται για ένα κόσμο απαλλαγμένο από το κάπνισμα

Η Παγκόσμια Ημέρα Χωρίς Κάπνισμα κερδίζει ολοένα έδαφος και δημοσιότητα στην Ευρώπη και όχι μόνο. Πολλές χώρες βρίσκουν ότι η ημέρα αυτή είναι ένας εξαιρετικός τρόπος να προσελκύσουν την προσοχή του κοινού στην πολιτική κατά του καπνίσματος ή στις κακές επιπτώσεις για την υγεία που συνεπάγεται η κακή αυτή συνήθεια. Η Γαλλία μετά την Παγκόσμια Ημέρα χωρίς κάπνισμα το 1992 άρχισε την προοδευτική αναθεώρηση της Νομοθεσίας για το κάπνισμα, απαγορεύοντας το κάπνισμα στους δημόσιους χώρους και τους χώρους εργασίας.

Η Αντικαρκινική Εταιρία της Δανίας καθιέρωσε ένα αριθμό τηλεφώνου για να βοηθήσει εκείνους που θέλουν να κόψουν το κάπνισμα.

Στη Λιθουανία οργανώθηκε συζήτηση για το κάπνισμα στη Βουλή το 1991.

Στην Αγγλία η πολύ επιτυχημένη ημέρα κατά του καπνίσματος απέβλεπε στο να βοηθήσει τους καπνιστές να κόψουν το τσιγάρο και με την ευκαιρία η χώρα αυτή αναμόρφωσε και την πολιτική της για το κάπνισμα.

Πολλές Οργανώσεις κατά τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας χωρίς Κάπνισμα, δημοσιοποίησαν τις δραστηριότητες τους κατά του καπνίσματος.

Πολλές Οργανώσεις κατά τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας χωρίς Κάπνισμα, δημοσιοποίησαν τις δραστηριότητες τους κατά του καπνίσματος.

Πολλές Οργανώσεις κατά τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας χωρίς Κάπνισμα, δημοσιοποίησαν τις δραστηριότητες τους κατά του καπνίσματος.

Την ημέρα αυτή εκμεταλλεύτηκαν πολλές πόλεις, ιατρικοί και νοσηλευτικοί σύλλογοι, σύλλογοι κατά του καρκίνου, των καρδιαγγειακών παθήσεων και πνευμονοπαθειών καθώς και διάφοροι φορείς και οργανωμένοι χώροι εργασίας (εργοστάσια κλπ.) για να περάσουν το μήνυμα της απαλλαγής από το κάπνισμα.

Η ημέρα αυτή είναι μια καλή ευκαιρία για διεθνή συνεργασία ή διμερή προγράμματα, που θα ενισχύσουν την προσπάθειά μας για ένα πιο υγιεινό μέλ-

λον. Έτσι θ' ακουστεί καλύτερα η φωνή μας, όπως απέδειξε η πείρα κατά το παρελθόν.

Τι είναι η Παγκόσμια Ημέρα χωρίς κάπνισμα;

Εν όψει των επιστημονικά αποδεδειγμένων κινδύνων του καπνίσματος, τόσο για τους καπνιστές, όσο για τους μη καπνιστές που εισπνέουν τους καπνούς των άλλων, η Π.Ο.Υ. (Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας) αποφάσισε να πολεμήσει η ίδια αυτή την απειλή. Η Παγκόσμια Ημέρα χωρίς κάπνισμα που εορτάζεται κάθε χρόνο στις 31 Μαΐου, έχει σαν σκοπό ν' αποθαρρύνει τους χρήστες από την κατανάλωση καπνού και να ενθαρρύνει τις κυβερνήσεις, τις κοινότητες, ομάδες και τα άτομα να συνειδητοποιήσουν το πρόβλημα και να λάβουν τα μέτρα τους.

Επιπτώσεις στην υγεία από τη χρήση του τσιγάρου.

Οι θάνατοι που συνοδεύονται με το κάπνισμα έχουν πάρει διαστάσεις επιδημίας σε πολλές περιοχές του κόσμου και θα γίνουν παγκόσμια πανδημία αν δεν εφαρμοσθούν ευρύτερα και πιο αποτελεσματικά μέτρα καταπολέμησης του καπνίσματος.

Παγκόσμια υπολογίζεται ότι το κάπνισμα προκαλεί περί τα 3 εκατομμύρια θανάτων ετήσια. 1 εκατομμύριο από τους οποίους περίπου σημειώνονται στις αναπτυσσόμενες χώρες. Η κατά κεφαλή κατανάλωση τσιγάρων σ' αυτές τις χώρες έχει παρουσιάσει αύξηση περί τα 70% τα τελευταία 25 χρόνια.

Με τα σημερινά δεδομένα, η Π.Ο.Υ. εκτιμά ότι κατά την προσεχή 20ετία ή 30ετία θα σημειώνονται ετήσια περί τα 7 εκατομμύρια θανάτων από το κάπνισμα στις αναπτυσσόμενες χώρες. Στις ανεπτυγμένες χώρες, όπου το κάπνισμα, ιδιαίτερα των ανδρών, ήταν σύνηθες επί δεκαετίες, τουλάχιστον 2 εκατομ. θανάτων ετήσια (ή το 20% όλων των θανάτων) οφείλονται στο κάπνισμα.

Τα τρία τέταρτα περίπου από αυτούς (1,6 εκατομμύρια) αφορούν άνδρες ενώ η θνησιμότητα λόγω καπνίσματος σε πολλές χώρες αυξάνεται και στις

γυναίκες με την ίδια ταχύτητα όσο και στους άνδρες.

Στην Αγγλία και στις ΗΠΑ, δύο χώρες όπου πρωτοδιαδόθηκε το κάπνισμα στις γυναίκες, οι θάνατοι εξ' αιτίας του καπνίσματος των γυναικών, αναμένεται να ξεπεράσουν τον αριθμό των θανάτων των ανδρών, από την ίδια αιτία, την αρχή της προσεχούς δεκαετίας.

Πρόσφατα στοιχεία απέδειξαν ότι οι κίνδυνοι του καπνίσματος είναι πολύ μεγαλύτεροι, απ' ότι νομίζαμε. Τουλάχιστον το ένα τρίτο και σίγουρα οι μισοί από τους καπνιστές υπάρχει πιθανότητα να σκοτωθούν από τη συνήθειά τους αυτή.

Για τους άνδρες στις αναπτυγμένες χώρες γενικά, η Π.Ο.Υ. εκτιμάει ότι στο κάπνισμα οφείλεται το 90 ως 95% των θανάτων από καρκίνο στον πνεύμονα, το 45-50% των θανάτων από όλους τους άλλους καρκίνους, το 75-80% των θανάτων από πρωτογενή βρογχίτιδα και εμφύσημα και το 20-25% από καρδιαγγειακές παθήσεις.

Για τις γυναίκες τα ποσοστά είναι χαμηλότερα, δεδομένου, ότι διαθέτουν βραχυχρόνιο ιστορικό καπνίσματος, εν τούτοις τελευταία όμως παρουσιάζουν αυξητική τάση.

Για παράδειγμα τα τρία τέταρτα των θανάτων από καρκίνο στον πνεύμονα των γυναικών στις αναπτυγμένες χώρες αποδίδεται ήδη στο κάπνισμα. Στις ΗΠΑ και στην Αγγλία αυτό το ποσοστό θα φθάσει το 90% στα μέσα της 10ετίας του '90, δηλαδή περίπου το ίδιο με εκείνο των ανδρών.

Στο κάπνισμα αποδίδονται κι ένα σωρό άλλες δυσμενείς για την υγεία καταστάσεις, όπως διάφορες παθήσεις του αναπνευστικού, καρκίνοι του πεπτικού, επιπλοκές στην κύηση.

Οι επιπλοκές στην κύηση εξ' αιτίας του τσιγάρου αρχίζουν από τα ελλειποβαρή βρέφη μέχρι τις αυξημένες αποβολές του εμβρύου, πρόωρους τοκετούς, θνησιγενή βρέφη και το σύνδρομο του ξαφνικού θανάτου του βρέφους.

Τα ελλειποβαρή βρέφη αποτελούν έναν από τους κυριότερους παράγοντες βρεφικής θνησιμότητας. Άλλες μακροχρόνια εμφανιζόμενες επιπτώσεις είναι η ελλειπής φυσική και πνευματική ανάπτυξη του παιδιού.

Ο καπνός που χρησιμοποιείται χωρίς κάπνισμα όπως μάσημα, εισπνοή αποτελεί τον κυριότερο παράγοντα καρκίνου της σταματικής κοιλότητας σε πολλές χώρες, ιδιαίτερα στην Ινδία, όπου συνηθίζεται ευρέως.

Η έκθεση στον καπνό του περιβάλλοντος (παθητικό κάπνισμα) αυξάνει τον κίνδυνο θανάτου αισθητά στους μη καπνιστές.

Συνέχεια στο επόμενο τεύχος

Γεώργιος Τάκης
ΨΗΣΤΑΡΙΑ
ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ
Τηλ. 696.406
ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΟΒΕΛΙΣΤΗΡΙΟ - ΤΑΒΕΡΝΑ
"ΤΟ ΡΑΝΤΕΒΟΥ"
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΡΟΥΛΗΣ
ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ 87 ΛΑΜΙΑ ΤΗΛ.: 42-064